

Tietoa ruumiinluovutustestamentista

"HIC LOCUS EST UBI MORS GAUDET SVCCVRRERE VITAE"

"Tämä on paikka, jossa kuolema iloitsee opettaessaan elämää"

Anatomian osaston makroanatomian opetukselle täysin välttämätön vainajien dissektiotoiminta on mahdollista vain, jos anatomia saa riittävästi vainajia tähän tarkoitukseen. Laki ihmisen elimien ja kudoksien lääketieteellisestä käytöstä 101/2001 tekee mahdolliseksi vainajien luovutuksen anatomian osastoille opetuskäyttöön terveydenhuollosta, jos vainaja on eläessään kirjallisesti antanut tähän suostumuksensa ruumiinluovutustestamentin kautta.

Ruumiinluovutustestamentin voi tehdä jokainen täysi-ikäinen ja oikeustoimikelpoinen Suomen kansalainen kahden todistajan omakätisesti todistaessa tämän tahdon. Asiakirja tehdään kahtena kappaleena, joista toinen luovutetaan anatomian osastolle ja toinen ruumiin lahjoittajalle. Testamenttiasiakirjaa on säilytettävä siten (itse tai lähiomainen), että testamentin tahto tulee ilmi kuolemantapauksessa. Testamentista voi myös mainita sähköisessä Omakanta-palvelussa elinluovutustahdon yhteydessä kirjoittamalla vapaaseen kenttään "Olen tehnyt ruumiinluovutustestamentin Helsingin yliopistolle".

Testamentti kumoutuu, mikäli ruumis ei enää sovellu opetuskäyttöön, esimerkiksi jos vainajalle joudutaan tekemään patologis-anatominen tai oikeuslääketieteellinen ruumiinavaus kuolemansyyn selvittämiseksi. Myös eräät infektiot, juuri ennen kuolemaa tehdyt leikkaukset tai vaikea kuihtuminen tekevät ruumiin opetuskäyttöön sopimattomaksi, jolloin testamentti kumoutuu. Jos testamentin tekijä on muuttanut testamentin teon jälkeen kauaksi Helsingistä, on anatomian osaston mahdollista ohjata testamentin toimeenpano lähempään anatomian osastolle. Muut anatomian osastot Suomessa: Kuopio, Oulu, Tampere, Turku.

Siunaustilaisuus voidaan pitää normaaliin tapaan vainajan uskontokunnan mukaisin menoin muutaman viikon kuluttua kuolemasta läheisten läsnä ollessa. Siunauspaikkana on patologian osaston kappeli (anatomian dissektiotilat sijaitsevat samassa rakennuksessa HUSLAB/patologian osaston kanssa). Anatomian osasto maksaa vainajan kuljetuksen Helsingin lähialueilta sekä arkun ja krematoriohautauksen kustannukset.

Preparaattori Seppo Kolari huolehtii testamenttiarkistosta ja hoitaa vainajan kuljetuksiin, käsittelyyn, siunaustilaisuuteen ja hautaukseen liittyvät käytännön järjestelyt. Hän vastaa tiedusteluihin ja lähettää haluttaessa [testamentti-kaavakkeen](#). Häneen voi olla yhteydessä joko puhelimitse 02941 27304 tai sähköpostilla seppo.kolari@hus.fi. Yliopistonlehtori Nils Bäck, 02941 25265, sähköposti: nils.back@helsinki.fi toimii ruotsinkielisten yhdyshenkilönä.